

Εισαγωγή

Ο Άντης Ιωαννίδης, ο μεγάλος αυτός ζωγράφος με το μικρό σε ποσότητα έργο και τόσο σπουδαίος, αλλά αδύναμος άνθρωπος (είδα τα χέρια του να τρέμουν καθώς προσπαθούσε να προσφέρει δυο ποτήρια νερό σ' ένα δίσκο) είπτε κάποτε για το Γιαννούλη Χαλεπά ή ίσως για κάποιον άλλο καλλιτέχνη ότι «το ταλέντο του έμεινε στην υπόσχεση». Εννοώντας ότι δεν μπόρεσε ποτέ να δώσει αυτό που υποσχόταν το έργο του. Οτι ποτέ δεν μπόρεσε να ολοκληρώσει το ταλέντο του.

Ίσως γι' αυτό ο ίδιος προσπαθούσε να ολοκληρώσει το ταλέντο του, πριν δώσει κάτι έξω. Γι' αυτό η δουλειά του είναι τέλεια, έστω και τόσο λίγη. Δεν υπολείπεται. Δε χρειάζεται να «πει» τίποτε άλλο. Όσα λίγα και αν έχει πει, του μόνου που υπολείπονται είναι της φλυαρίας.

Αντίθετα εγώ κατάφερα να πω ελάχιστα. Μου φαίνεται ότι πιο πολύ ψελλίζω ή κραυγάζω. Τα γραπτά μου περιστρέφονται λίγο πολύ γύρω από τη ζωή μου. Και τώρα επιχειρώ να γράψω την εμπειρία μου με το MemGram®. Γιατί θα πρέπει να μιλήσω για τον εαυτό μου; Γιατί θα πρέπει να γίνω θέμα ενός βιβλίου; Γιατί θα πρέπει να ταφώ μέσα σ' αυτό;

Αυτές ήταν οι σκέψεις που με απασχολούσαν χτες βράδυ, καθώς έκαμνα τις ασκήσεις της Γιόγκα, κι ύστερα, κατά τη διάρκεια του διαλογισμού, ήρθε η απάντηση.

Ποια είμαι εγώ, μέσα στα δισεκατομμύρια των ανθρώπων, για να πρέπει να μιλήσω για μένα;

Δεν τολμούσα ακριβώς να στραφώ προς το Θεό και να του απευθύνω αυτή την ερώτηση, αλλά το αίτημα για μian απάντηση υπήρχε.

Η ερώτηση η ίδια υπήρχε. Γιατί να μην μπορώ να γράψω λογοτεχνία σαν τόσες άλλες γυναίκες; Σαν τη Βιρτζίνια Γουλφ, σαν τη Μαργκερίτ Γιουρσενάρ, σαν τη Ρέα Γαλανάκη; Γιατί;

Πένα έχω, φαντασία έχω, διαύγεια μυαλού έχω, καθαρότητα εικόνων έχω, αγάπη για τις λέξεις, τις φράσεις, τις δομές της γλώσσας, του μυαλού, της φαντασίας έχω.

Γιατί λοιπόν ο Θεός με προίκισε με όλα αυτά, αφού είχε σκοπό να μου στερήσει την ικανότητα – ή μάλλον τη δυνατότητα – να γράψω;

Το ερώτημα με βασάνιζε για χρόνια κι ένιωθα ξεχωριστά πολύ το Σαλιέρι στο ίδιο βασανιστικό του ερώτημα απέναντι στο Θεό: « Γιατί, Θεέ μου, μου δίνεις αυτή την επιθυμία, αφού δε μου δίνεις την ικανότητα να την πραγματοποιήσω;»

Κι όμως! Τώρα που γράφω – κι αυτή είναι η μεγάλη εισφορά της γραφής – συνειδητοποιώ ότι δεν είναι απλή επιθυμία, μικρή ή μεγάλη, είναι ανάγκη, είναι πόθος, είναι φλόγα της γης, εγκαταστημένη στα έγκατά της, που πιέζει να βγει.

Σ' αυτή την ανάγκη υπακούω, που δεν είναι δική μου, όπως το λιωμένο θειάφι της γης δεν είναι δικό της δημιούργημα. Ο Θεός μου το εγκατέστησε μέσα μου κι εκείνο πιέζει να βγει. Ζητάει να απελευθερωθεί κι εγώ δεν έχω παρά να ανοίξω τα σωθικά μου γι' αυτή τη διέλευση, αυτή την έξοδο, αυτό τον εξιλασμό και την εξάγνιση, που η φωτιά και το πύρωμά της θα φέρει.

Πρέπει να περάσει δια μέσου μου, πρέπει να σκίσει τα σωθικά μου, να σπαράξει τις σάρκες μου, να κάνει ρετάλια το μυαλό μου, για να βρει επιτέλους ανάπαυση – δικαίωση ίσως – η δύναμη της φλόγας που κυβερνά τα έγκατά μου.

Αλλά γιατί με τη μορφή της ατόφιας λάβας; Γιατί σαν ένα ξέχυμα των σωθικών, των εμπειριών και των σκέψεών μου και όχι σαν ένα μυθιστόρημα-ποταμός όπως εκείνα που θαυμάζω τόσο;

Ξανά ποια είμαι εγώ; Γιατί να μιλήσω για μένα; Γιατί να μην πω τις σκέψεις μου μέσα από τα λόγια των ηρώων μου; Γιατί να μη διασπαστώ σε μυριάδες και μυριάδες

πρόσωπα και πράγματα και καταστάσεις, που θα τις ξεχύσω στο χαρτί, να κάνω μian όμορφη, αξιοθαύμαστη κατασκευή και να υπάρχω μέσω της, χωρίς όμως αυτή την καθαρότητα που απαιτεί η αυτοβιογραφία;

Ξανά και ξανά και ξανά γιατί; Ένα μεγάλο γιατί, ένα βασανιστικό γιατί, ένα επίμονο γιατί. Ένα γιατί που απαιτούσε απάντηση. Άμεση, καίρια, κάθετη.

Η απάντηση ήρθε στη διάρκεια του διαλογισμού, της πλήρους χαλάρωσης, μετά από μian ιδιαίτερα έντονη μέρα, μετά από πολλές πολλές συνεχείς έντονες και κουραστικές μέρες: «Είσαι ένα αστεράκι. Είσαι ένα τόσο δα μικρό, φωτεινό αστεράκι, μέσα στα πολλά μυριοστά πολμύρια του ουρανού.» Ήρθε σαν εικόνα. Σαν εικόνα αυτού του μικρού, φωτεινού, κρυστάλλινου αστεριού που είμαι.

Και τώρα ξέρω: Αυτό το μικρό, φωτεινό, με το τόσο δειλό και αβέβαιο φως αστέρι πρέπει να φανερωθεί. Γιατί το έπλασε ο Θεός, γιατί το θέλει ο Θεός, γιατί το προόρισε να δώσει αυτό το λίγο του φως.

Κι εγώ θα υπακούσω. Ταπεινά και με περίσκεψη. Θα δεχτώ να γίνω η δίοδος, μέσα από την οποία θα φανερωθεί μια ακόμη απειροελάχιστη ακτίνα του θείου φωτός.

Ένα μοναχικό ρυάκι δεν πρέπει να κυλήσει, επειδή είναι αδύναμο; Το πέρασμά του μπορεί να δροσίσει κάποιους ανθρώπους, έστω και μόνο με το κελάρυσμά του.

Από την άλλη, γιατί να γράψω μυθιστόρημα; Εκατομμύρια μυθιστορήματα ανά τους αιώνες έχουν γραφτεί σε ολόκληρο τον κόσμο. Τι θα πρόσθετε ένα δικό μου; Και κάθε μυθιστόρημα ή όποιο άλλο λογοτέχνημα αντλεί και βασίζεται και προσπαθεί να μιμηθεί ή να υποκαταστήσει αυτό το πολύπλοκο, πολυδιάστατο, ποικίλο και ανείπωτα απερίγραπτο και ασύλληπτα ευφάνταστο σύνολο που είναι η ζωή.

Προσπαθούμε να προσομοιάσουμε, να μιμηθούμε ή να προσεγγίσουμε το Θεό παριστάνοντας τους θεούς-δημιουργούς, αλλά το μόνο που καταφέρνουμε είναι να είμαστε καλύτεροι ή μετριότεροι απομιμητές, αξιοθαύμαστοι ίσως αγαλματοποιοί, αλλά τούτο μόνο, χωρίς την ψυχή και την πνοή που ο Δημιουργός έχει εμφυσήσει σε μας. Ικανοί ίσως να συνθέσουμε για τα ανθρώπινα μέτρα καθηλωτικά ωραία ή μεγάλα ή σύνθετα έργα κάθε λογής, αλλά, φευ, τόσο ανίκανα να παραστήσουν και ένα κομμάτι της δημιουργίας.

Στέκομαι πάντα με τόσο θαυμασμό μπροστά στο μάτι του γάτου, το διάφανο, το πολυποικιλμένο, το ανήσυχο κι εκφραστικό, στο τρίχωμά του, το λείο και λάμπον, που γλυκαίνει το μάτι και την αφή, στα νύχια του, που ξεδιπλώνονται και μαζεύονται, άλλοτε για να ζητήσουν μαλακά, άλλοτε για να χαϊδέψουν απαλά και άλλοτε για να αμυνθούν επιτιθέμενα και προκαλώντας απρόσμενη και φοβερή βλάβη στον εχθρό ή το θύμα έτσι, που σχεδόν πάντα σκέφτομαι ότι και τίποτε άλλο να μην είχε κάνει ο Θεός, αυτό και μόνο το αντιπατικό πλάσμα της απόλυτης ηρεμίας, της πλήρους αυτάρκειας, της γαληνεμένης αφοσίωσης, αλλά και της τρομακτικής επιθετικότητας, θα ήταν αρκετό για να καταλάβουμε πόσο μεγάλος είναι.

Και μπροστά στην ανθρώπινη δημιουργία στέκομαι πάντα εκστατική, γιατί ξέρω τη δυσκολία της. Αλλά, παρά την πλήρη και θαυμαστή ικανοποίηση που μπορεί να μου δώσει η ανθρώπινη δημιουργία, σχεδόν πάντα μου 'ρχεται στο νου η σοφή ρήση του «θείου» μου, του Δημήτρη της Ζωής: «Έχει, κόρη μου, πράμα στον κόσμο, για το οποίο μπορεί να καυχηθεί κάποιος ότι το έχει, και να μη μπορεί κάποιος άλλος να καυχηθεί ότι το έχει περισσότερο;»

Έτσι λοιπόν, σεβαστέ και καλέ μου θειε Δημήτρη, με δίδαξες να αρκούμαι σ' αυτό που έχω, το λίγο που με αξίωσε ο Μάγος Δημιουργός και να Τον ευχαριστώ μ' αυτό και να Τον μεγαλώνω.

Θα γράψω λοιπόν για την εμπειρία μου με το MemGram[®], επειδή εκεί έξω υπάρχουν άνθρωποι που μπορεί να βοηθηθούν. Θα βγάλω τα σωθικά μου. Θα βγάλω τα κύτταρά μου, όπως γινόταν, όταν με έπιαναν οι τρομακτικές μου ημικρανίες, τόσο σπάνιες, ευτυχώς, αλλά και τόσο τρομαχτικές, όσο μόνο με το κατασπάρωμα από λιοντάρι μπορώ να φανταστώ ότι μπορούν να συγκριθούν.

Άρχιζαν με κάτι σαν υποχθόνια μουσική βαβούρας, με ένα υποδόριο, απροσδιόριστο κάτι, με μια σμίλα να τρυπά το αριστερό μου μάτι, ένα κόμπο να μαζεύει όλη την ένταση στην αριστερή μου ωμοπλάτη, και από κει να τη στέλνει στα ριζά της κεφαλής μου, αριστερά της σπονδυλικής στήλης και από εκεί να τη διοχετεύει στο μάτι. Ταυτόχρονα ή λίγο μετά άρχιζαν οι αναγούλες.

Εκείνο το τρελό ανακάτωμα στο στομάχι, που, αν δεν κατάφερνα να το ελέγξω, γινόταν ένα τρομακτικό ξέσπασμα αδειάσματος όλων των κυττάρων μου – είχα την αίσθηση – από την άκρη των μεγάλων δαχτύλων των ποδιών ως την άκρη της τελευταίας τρίχας της κεφαλής μου.

Και τότε άρχιζε το ξερίζωμα: Ένα τρομακτικό, θορυβώδες άδειασμα των σωθικών με τη φοβερή κραυγή «το κεφάλι μου, το κεφάλι μου», που το κρατούσα με τα δυο μου χέρια και δεν ήξερα τι να το κάνω, όπως, υποθέτω, δε θα ήξερε τι να κάνει το κομμένο κεφάλι του ο Ιωάννης ο Πρόδρομος, όταν του το έδωσαν μέσα στο πιάτο. Γι' αυτό, φαίνεται, το κρατά με τόση απορία στις εικόνες.

Θα προσπαθήσω να δώσω την εμπειρία μου, όσο είναι δυνατό να αποδώσει κανείς με γράμματα τη ζωή. Να κλείσει σε λέξεις την πολυπλοκότητα, την πολυμορφία, το πολυδιάστατό της. Θα μετατρέψω την κίνησή της σε άηχο κείμενο, που καμώνεται ότι απηχεί. Θα ζωγραφίσω το πολύπλοκο, πολυποίκιλο και πολύχρωμο – με εκατομμύρια αποχρώσεις – μήνυμά της με το μουντό, ισοπεδωμένο, μονοδιάστατο αποτύπωμα των μαύρων γραμμάτων.

Και τι θα 'χω δώσει τότε; Ό,τι και το υπερηχογράφημα από το μωρό που μεγαλώνει στην κοιλιά της μάνας του. Ό,τι η ακτινογραφία από ένα ζωντανό οργανισμό, ό,τι ο μαύρος ζωγραφισμένος γρανίτης από τη φυσιογνωμία ενός ανθρώπου πάνω στην ταφόπλακά του.

Κάμνω το αυτομνημόσυνό μου; Ποιος ξέρει! Πάντως νιώθω σάμπως και χαρίζω τις πληγές μου. Αυτές τις φριχτές πληγές, που τόσα χρόνια τώρα, μισόν αιώνα και πλέον, συνειδητά προσπαθούσα να κρύψω από τους ανθρώπους, γιατί πίστευα ότι έτσι τους προστάτευα, ενώ αλλιώς θα τους πλήγωνα, θα τους λυπούσα, θα τους στενοχωρούσα. Όμως οι άνθρωποι ως προς αυτό χωρίζονται σε δυο κατηγορίες: αυτούς που θα λυπηθούν και θα καταλάβουν – γι' αυτό και θα λυτρωθούν – και τους άλλους που θα παραμείνουν αδιάφοροι κι αμέτοχοι και γι' αυτό ποτέ δε θα λυτρωθούν ούτε θα προχωρήσουν.

Στους πρώτους λοιπόν δωρίζω τις πληγές μου.

«Δωρίζονται οι πληγές;» θα μου πείτε. Ναι. Είναι ένα μεγάλο δώρο. Γιατί αυτές σκάβουν την ψυχή και τη βαθαίνουν. Γλύφουν το σώμα των συναισθημάτων και το διαμορφώνουν σ' ένα υπέροχο σύμπλεγμα, άλλοτε όμορφο, κατευνασμένο, γλυκό – ίσως και νικημένο – και άλλοτε σ' ένα ακατανόητο τερατούργημα στα μάτια των άλλων, αλλά ξεχωριστό για το Μεγάλο Δημιουργό. Γιατί αλλιώς δε θα το είχε κάνει.

Δε θα το είχε εκθέσει στα μάτια των παιδιών Του, όπως οι γονείς φροντίζουν να κρύβουν από τα παιδιά τους ό,τι θεωρούν ότι τους ασχημίζει.

Οι πηγές λοιπόν γλύφουν το σώμα των συναισθημάτων κι εσύ καλείσαι να γλείψεις τις πληγές σου. Και κάνοντας αυτό τις λειαινείς, τις ομαλοποιείς. Είναι σαν να παίρνεις μέρος στη δημιουργία του γλυπτού, που ο Θεός θέλησε να είσαι. Γίνεσαι συνδημιουργός παίρνοντας μέρος στο φινίρισμα και την τελειοποίηση του συγκεκριμένου αριστουργήματος, που ο Θεός σου δίνει την ευκαιρία να είσαι. Γι' αυτό μην επιστρέφεις τα χτυπήματα. Άσε να βαθουλώσουν το άμορφο ή και όμορφο συναισθηματικό σου σώμα. Θα κάνουν σκιές, θα κάνουν βαθουλώματα, θα κάνουν αιχμηρές γωνίες, αλλά πάντα θα πλουτίζουν το ζωντανό γλυπτό σου και θα του προσθέτουν πλούσιες πτυχώσεις ζωής.

Ένα πλάσμα χαμένο στα δισεκατομμύρια των ανθρώπων τι θέλω να πω κι αισθάνομαι την ανάγκη να πάρω πάλι την πέννα στο χέρι; Δεν ξέρω τι ακριβώς θέλω να πω. Όμως αισθάνομαι ότι κάπου εκεί έξω υπάρχει κάποιος που θα ήθελε να του ψιθυρίσω αυτό που έχω να του πω. Κάποιος που χρειάζεται το MemGram[®], όπως το χρειαζόμουν εγώ, όταν το έκανα. Τι ακριβώς θέλω να πω, γιατί πρέπει να ειπωθεί και τι παρηγοριά θα δώσει σε ποιον δεν το γνωρίζω. Ξέρω μόνο την εσωτερική ορμή που με ωθεί να ψιθυρίσω λόγια αγάπης και παρηγοριάς στον άνεμο, που θα τα πάρει να τα μεταφέρει σ' ένα αυτί, που χρειάζεται να χαϊδευτεί απ' αυτά. Ύστερα σε άλλο και σε άλλο, ώσπου ο ίδιος ο αέρας να γίνει αυτό το χάδι, αυτός ο ψίθυρος που πια δε θα ξεχωρίζει από την ίδια την πνοή του ανέμου.

Άλλωστε τι είμαστε, αν όχι αυτή η πνοή του ανέμου, που άλλοτε ακούγεται απαλά, άλλοτε εύηχα, άλλοτε πιο δυνατά, πιο εντυπωσιακά και κάποτε ακόμη και τρομαχτικά.

Μια πνοή ανέμου σαρώνει σπίτια και φέρνει την καταστροφή. Άλλη φυσάει και δροσίζει. Άλλη περνάει ένα ανεπαίσθητο χάδι πάνω στην επιδερμίδα.

Ο άνεμος περνά και φεύγει, χωρίς εμείς να συνειδητοποιούμε ότι είμαστε αυτή η πνοή. Μια βουκιά πνοή, μια σταξιά αγάπη και ο αόρατος σύνδεσμος ανάμεσα σ' αυτά, αυτό είναι ο κάθε άνθρωπος που συναποτελεί την ανθρωπότητα.

Σ' αυτή την ανθρωπότητα, όπου κι εγώ ανήκω, θέλω να προσφέρω ένα χάδι.

Ένα χάδι ανακούφισης, ένα χάδι παρηγοριάς.

Ένα χάδι απλό, απαλό πέραςμα πάνω στην επιδερμίδα του προσώπου.

Ας είναι το χάδι εκείνο, που θα έχει την ανάγκη να το νιώσει, όποιος έρθει σε επαφή μαζί του.

Ας είναι ένα γλυκό ξημέρωμα, ένα τέντωμα του κορμιού μετά από έναν καλό ύπνο.

Μια μικρή ανακούφιση, μετά το βασανιστικό εφιάλτη μιας ολόκληρης νύχτας.

Η αίσθηση αναλγησίας μετά από επίμονο πολύωρο πόνο.

Η υποδοχή της υγείας μετά από μακρόχρονη, καθηλωτική αρρώστια. Γιατί αυτό αισθάνομαι ότι είναι το MemGram[®].

Πώς και γιατί, ελπίζω να μπορέσω να το δείξω μέσα από την περιγραφή της εμπειρίας μου, μέσα από το ξαναπέραςμα από τη δύσκολη, όσο και αποκαλυπτική αυτή εμπειρία.

Τι είναι το MemGram[®] δεν είμαι σε θέση να το πω, αλλά και δε βλέπω το λόγο να το κάνω, αφού μπορεί όποιος θέλει να βρει πληροφορίες στο διαδίκτυο ή να μάθει από κάποιον που το εφαρμόζει. Εγώ θα επιχειρήσω μόνο να δώσω την εμπειρία μου,

ελπίζοντας ότι αυτό θα βοηθήσει κάποιους να καταλάβουν ή να δουν πόσο και πώς μπορεί η μέθοδος αυτή να βοηθήσει.

Γνώρισα τη Βερόνικα στη γκαλερί Opus, σε μια έκθεση ζωγραφικής της Νίτσας Χατζηγεωργίου, λίγες μέρες πριν τα Χριστούγεννα του 2009. Είχαμε πάει με τη Σύλβια, φίλη και δασκάλα χορού των παιδιών μου, όταν ήταν μικρά, καθώς και της Βερόνικας, όταν ήταν μικρή, η οποία τώρα συνεργαζόταν μαζί της. Κοπέλα εντυπωσιακή, με διαστάσεις μοντέλου, ψηλή, λεπτή και με μακριά πόδια, μεγάλα μάτια, καλογραμμένα φρύδια, μάλλον παχιά χείλη, αλλά όχι υπερβολικά. Καλοντυμένη. Λαμπερή.

Δεν ξέρω τι ειπώθηκε, δε θυμάμαι δηλαδή, γιατί μάλλον δεν έδωσα σημασία ούτε και κατάλαβα περί τίνος επρόκειτο, αλλά είπα αυθόρμητα «εγώ αυτό θα το κάνω.» Όπως, όταν πρωτοδιάβασα για την «Εισαγωγή στην Ψυχανάλυση» του Σίγκμουντ Φρόιντ στα δεκαεφτά μου, είχα πει και πάλι, αλλά τότε στον εαυτό μου σιωπηλά, κάτι σαν υπόσχεση οφειλόμενη σε μένα την ίδια, ότι κάποτε θα έκαμνα ψυχανάλυση.

Δεν μπόρεσα ποτέ να την κάνω. Γιατί δυο φορές που το αποτόλμησα, έμειναν χωρίς συνέχεια.

Η πρώτη ήταν στη Θεσσαλονίκη. Φοιτήτρια τότε, χωρίς οικονομική ενίσχυση από πουθενά, εργαζόμουν σε δουλειές, που ίσως χρειαστεί να τις αναφέρω κάποια στιγμή, ίσως και όχι, αλλά που δε μου απέφεραν αρκετά για να ζω κι έτσι κατέφυγα σε ένα οικοτροφείο για «άπορες κορασίδες», όπου έμενα σ' ένα χώρο, το σαλόνι ενός παλιού, ετοιμόρροπου σπιτιού, που τα ξύλινα πατώματα και οι σκάλες του έτριζαν, το ταβάνι του έσταζε και το μοναδικό του που μάνιο έλουζε τις ενοίκους του, δε θυμάμαι πόσες τον αριθμό, αλλά στο σαλόνι ήμασταν οχτώ. Στο κάθε δωμάτιο τέσσερεις ή δύο, αναλόγως του μεγέθους του. Έτρωγα στη φοιτητική λέσχη με δελτίο για άπορους φοιτητές, πήγαινα στο Πανεπιστήμιο με τα πόδια – δεν ήταν μακριά – κι έτσι έκαμνα όση οικονομία ήταν δυνατή, ώστε να περνά με περίπου 500 δραχμές το μήνα.

Καθώς λοιπόν σπούδαζα Ψυχολογία και είχα μάθει περισσότερα, αλλά πιο πολύ η ανάγκη που είχε προκύψει τότε, στην οποία επίσης μπορεί να αναφερθώ αργότερα, καθώς και δευτερεύοντα περιστατικά, όπως το ότι υπήρχε τότε στη Θεσσαλονίκη ένας φημισμένος ψυχαναλυτής, τον οποίο θα επισκεπτόταν και η καλύτερή μου φίλη τότε, όλα αυτά μαζί με έκαναν να βρεθώ στον προθάλαμο του ιατρείου του, αλλά ποτέ να μην τολμήσω να περάσω το κατώφλι του, αφού πληροφορήθηκα ότι η αμοιβή του ήταν 800 δραχμές την ώρα!

Η δεύτερη φορά ήταν εδώ, στην Κύπρο.

Αυτή τη φορά τόλμησα και πήγα στο γραφείο μιας επίσης φημισμένης ψυχαναλύτριας, στην οποία είχαν πάει και πολλές φίλες, από τις οποίες άκουγα τα καλύτερα, και την είχαν όλες κάτι σαν μάνα, θεό, εξομολόγο και αναγεννητή. Η δική μου όμως – μια και μοναδική – επίσκεψη δεν ευδοκίμησε, γιατί πήγα σε κακό χάλι, κλαίγοντας, κατάφορτη από προβλήματα, για τα οποία μου είπε – μάλλον ψυχρά θα έλεγα – με ύφος απόλυτα επαγγελματικό «λύσε πρώτα τα πρακτικά σου προβλήματα κα τότε έλα.»

Τα μάζεψα, βρεγμένη στο κλάμα και στην ψυχρολουσία που δέχτηκα, γύρισα στη Λάρνακα, στα παιδιά και στα προβλήματά μου, αλλά δεν ξέχασα την ψυχανάλυση, μόνο που ελλείπει άλλου ψυχαναλυτή σε ολόκληρη την Κύπρο αρκέστηκα πολύ αργότερα σε κάποιου είδους ψυχοθεραπεία, αφού κοσκίνισα κάμποσους ψυχο- τάδε.

Τώρα λοιπόν, έτσι αυθόρμητα, χωρίς καθόλου σκέψη είπα «εγώ αυτό θα το κάνω.» Δεν είχα συλλάβει ούτε πώς λεγόταν “αυτό” ούτε τι ήταν. Καταλάβαινα όμως πως χρειαζόταν να κάνω κάτι, γιατί είχα φτάσει να φωνάζω κάθε φορά που η αδελφή μου μού έλεγε μία “τρέλα” ή μου ζητούσε κάτι που ήταν πιο πάνω από τις δυνάμεις μου. Έλεγα βέβαια του εαυτού μου ότι δεν έφταιγε αυτή και ότι δεν ήταν σωστό να ξεσπώ μ’ αυτόν τον τρόπο, αλλά αυτό καθόλου δε βοηθούσε και ελάχιστα άλλαζε την κατάσταση. Έτσι λοιπόν “απελπισμένη” πιάστηκα από ένα σχοινί που δεν ήξερα ποιος το είχε ρίξει, πόσο γερό ήταν, πόσο κατάλληλο ήταν για μένα.

Χρειάστηκα περίπου ενάμιση μήνα, για να μπορέσω να υλοποιήσω την αρχική μου δήλωση, αλλά κάποια στιγμή το έκανα. Το πρώτο που έμαθα ήταν ότι «αυτό» λέγεται MemGram[®], ότι έχει να κάνει με τις καταγραφές της μνήμης μας, που μας επηρεάζουν ασυνείδητα στη συνειδητή μας ζωή. Βέβαια τα λόγια δεν ήταν αυτά, η κατανόηση, η αντιληπτικότητα η δική μου ήταν αυτή.

Έμαθα επίσης ότι επρόκειτο για μια σύντομη διαδικασία, πράγμα που χρειαζόμουν, από τη μια γιατί είχα ξοδέψει πολύ χρόνο και χρήμα στο «ψάξιμο του εαυτού» και σε καμιά περίπτωση δε θα ήθελα να ξαναγυρίσω σε μια τέτοια ή παρόμοια διαδικασία. Από την άλλη ήμουν ήδη πολύ μεγάλη, για να μπω σε μακροχρόνιες αναζητήσεις ή περιπέτειες.

Έτσι λοιπόν απάντησα στο ερωτηματολόγιο και μετά η Βερόνικα μου εξήγησε περισσότερα. Το τι συγκράτησα εγώ ήταν ότι δουλεύουμε με λέξεις, τις οποίες πρέπει να βλέπω κάθε φορά στο λεξικό, ώστε να βρίσκω ποια σημασία έχει η κάθε λέξη για μένα. Ότι η όλη διαδικασία παίρνει από πέντε μέχρι δεκαπέντε συναντήσεις, ότι μπορεί να χρειαστεί να πάρω κάποιες σταγόνες ενισχυτικές και ότι απαραίτητος όρος είναι ότι πρέπει να τελειώσω την όλη διαδικασία.

Μου τόνισε ότι δε θα έπρεπε να αρχίσω, αν δεν ήμουν αποφασισμένη να τελειώσω, γιατί τότε θα γινόταν μόνο ζημιά, αφού οι «δράκοντες» θα έβγαιναν ενισχυμένοι από την αδυναμία μου να τους αντιμετωπίσω μέχρι τέλους. Μου έδωσε κι ένα γραπτό βοήθημα ορισμών, για να καταλαβαίνω κάθε φορά τι εννοεί.

Έτσι λοιπόν αρχίσαμε.

Ζήτησα τα ραντεβού μας να είναι φιξαρισμένα κάθε Τρίτη και Πέμπτη (που αργότερα έγινε Παρασκευή), στις έντεκα το πρωί, ώστε να γραφτούν στο μυαλό μου και να μην μπερδευόμαστε, ούτε εκείνη ούτε εγώ.

Έφτασα στο Serenity house την Τρίτη, 9/2/10, στις έντεκα παρά κάτι, είπαμε λίγες κουβέντες με τη Βερόνικα και την ώρα που θα αρχίζαμε τη συνεδρία, έμαθα ότι δε θα την έβλεπα, θα ήμουν γυρισμένη με την πλάτη προς εκείνην, πράγμα που με ξένισε λιγάκι στην αρχή, αλλά το βρήκα ενδιαφέρον, για να δω πώς θα δούλευε. Μέχρι τώρα, όλες οι συνεδρίες με ψυχο-τάδε ήταν κατά πρόσωπο και η αίσθηση που είχα πάντα ήταν ότι έπρεπε να εξομολογούμαι ακόμα και τα πιο μύχια μου, γιατί μόνο έτσι θα μπορούσα «να καθαρίσω».

Τώρα, αυτή η πρακτική ζητούσε να ακούς τη φωνή σου. Γι’ αυτό, μου εξήγησε η Βερόνικα, θα μπορούσαν οι συνεδρίες να γίνονται και από τηλεφώνου. Γιατί δεν έχει σημασία να βλέπεις τον άλλον, αλλά να ακούς τη φωνή σου.

Και πράγματι σε πολλές συνεδρίες πρόσεξα πώς άλλαζε ο ήχος της φωνής μου, ανάλογα με το τι έλεγα, ανάλογα με τα συναισθήματα που έβγαιναν από τα βάθη του είναι μου.

Ένα λοιπόν το κρατούμενο υπέρ του MemGram[®], γιατί σε βάζει ενώπιον του εαυτού σου και όχι ενώπιον ενός, ας πούμε κριτή, γνώστη, εξομολογητή. Δε σε ενδιαφέρει

πια ούτε η παραμικρή γκριμάτσα ή κίνηση που θα κάνει ο ψυχο-τάδε, που μπορεί να είναι τυχαία και όμως εσένα ενδεχομένως να σου φανεί κάπως και να σε επηρεάσει ανάλογα.

Άρα, εσύ και ο εαυτός σου και η αλήθεια σου, κρυμμένη ή φανερή, που μπορείς αν θέλεις να την πεις ή αν προτιμάς να την κρατήσεις για τον εαυτό σου, γιατί ο άλλος δεν είναι ανάγκη να την ακούσει, για να κατανοήσει.

Εγώ συνήθως έλεγα αυτά που μου ερχόντουσαν στο μυαλό και μάλιστα αρκετά αναλυτικά, γιατί οι αλήθειες μου ήταν τόσο κρυμμένες και μπερδεμένες, που πολλές φορές ξαναγύριζα, αφού είχαμε πάει παρακάτω, και έβρισκα ακόμα ένα νηματάκι, ακόμα μια λεπτομέρεια, που ξεκαθάριζε το τοπίο και μπορούσα πια να δω πού οδηγούσε το όλο πράγμα. Χάρη σ' αυτή την πρακτική και την υπομονή της Βερόνικας, κατάφερα να βγάλω τόνους χόμα που κρατούσε κρυμμένο το κλειδί της λύσης. Αλλά γι' αυτά θα μιλήσουμε καθ' οδόν.

Τώρα, έχουμε να πούμε το άλλο υπέρ του MemGram®. Και αυτό είναι ότι δεν έχεις να κάνεις με μια «αυθεντία». Στην Ψυχανάλυση, στην Ψυχοθεραπεία, στη Δραματοθεραπεία, στην Ομαδική Ψυχοθεραπεία, έχεις πάντα να κάνεις με ένα επαίοντα, με έναν (παντο)γνώστη ψυχών, μυαλών, σωμάτων και συναισθημάτων, έτσι, που μπορεί να διαβάσει πίσω από τις γραμμές, να ακούσει πίσω από τις λέξεις, να «οσφρανθεί» συναισθήματα, άλλα από εκείνα που εσύ εκφράζεις.

Και βέβαια, αν ο ψυχο-τάδε είναι καλός, έχει καλώς. Αν όμως όχι, κατά το κοινώς λεγόμενο, «την έβαψες». Αυτό ακριβώς έπαθα κι εγώ την πρώτη φορά που πήγα να κάνω ψυχοθεραπεία και καρπός εκείνης της εμπειρίας μου ήταν το βιβλίο μου «Το φως που σκοτώνει».

Αυτό δεν το ένιωσα ποτέ με τη Βερόνικα, γιατί ποτέ δεν είπε ή υπαινίχθηκε «εγώ».

Έλεγε πάντα «έτσι δουλεύει το MemGram®». Δεν υπήρχε πουθενά εκείνη. Υπήρχε μόνο ως κανάλι διοχέτευσης, ως φωνή που έπρεπε να σε ρωτά, ως αυτί που έπρεπε να σε ακούει, αλλά ποτέ ως ο άλλος άνθρωπος, που ακόμα και άθελά του, παρεμβαίνει, κάποτε και με τη σιωπή του, παροχετεύει και τελικά καθοδηγεί τη σκέψη ή το συναίσθημά σου.

Όσες φορές χρειάστηκα, ας πούμε τη βοήθειά της, γιατί είχα μπλοκάρει και δεν μπορούσα να ξεδιαλύνω κάτι ή να πάω παρακάτω, απλώς ανακεφαλαίωνα ό,τι είχα πει και όταν σκόνταφτα και δεν έβρισκα την απάντηση, έλεγε «μπορώ να εισηγηθώ κάτι;» Άκουγα την εισήγησή της και ανάλογα απαντούσα, αν αυτό ίσχυε ή όχι. Πάντα όμως ήταν πολύ βοηθητικό.

Θα πρέπει εδώ να πω, για να μην είμαι άδικη, ότι πιθανό τα πράγματα να πήγαν τόσο καλά με μένα και το MemGram®, λόγω του ότι είχα μακριά θητεία στην Ψυχολογία, είτε ως πρακτική είτε ως ανάγνωσμα και μελέτη. Πάντως αυτά που ξέθαπα με το MemGram®, σε καμιά περίπτωση δε θα τα είχα καταφέρει με όποια μορφή ψυχοθεραπείας, μου λέει η πολλή μου πείρα.

Και κυρίως, σε καμιά περίπτωση, μέσα σε δεκαπέντε συνεδρίες ή αλλιώς μέσα σε δύο μήνες. Αδύνατον!